

Nadechni se a let'

1.

Vznáším se nad stříbřitou měsíční krajinou, která pode mnou utíká v bezhlesém tichu. Letím sám, někde jsem vystoupil ze svého kosmického vehiklu, už ani nevím proč. Ticho je až neskutečné, ani rádiové spojení nefunguje. Slyším jen svůj dech.

Jsem tak nízko, že ani nerozeznám, jestli neletím nad nějakou velkou kalderou. Pode mnou se rozevírají krátery. Ty větší jsou starší, okraje mají zaoblené a vnitřky zasypané. Ty menší mají jasně definované okraje a dna vysou-stmžená do miskovitých prohlubní. I ty menší krátery se zvětšují a objevují se další a další malé kráterky. Po přeletu blízkého obzoru se otvírají jejich kalichy jako podivné šedé květiny.

Klesám, klesám, nezadržitelně klesám. Mávám rukama, abych se trochu povznesl, ale to je samozřejmě nesmysl. Klesl jsem už pod horizont okolních valů, ano, to bude nejspíš okraj nějakého většího kráteru* ale nevím ani jak se jmenuje. Blíží se ke mně pohoří, uprostřed protáté muldou průsmyku. Jsem nasměrován přímo doprostřed, proletěl jsem do dalšího menšího kráteru na okraji toho obřího neznámého. A už se blíží jeho protilehlý okraj. Jsem zase o trochu níž, ale snad ho ještě přeletím? Vypadá to, že ano.

Na hraně téhle prohlubně se rozvaluje velký rozlomený blok skály. Když už se zdálo, že ho těsně minu, škrtnu o něj levým chodidlem. Zdá se, že jsem se odrazil od povrchu! Prostě jsem vyrobil ohromný skok. Zase mírně stoupám. Koukám se na nohy - ta levá je jakoby delší. Chvilí mi trvá, než si uvědomím, že ve skutečnosti je kratší o utržené chodidlo. Z pahýlu nohy vytryskla krev, která se v kosmickém mraze okamžitě změnila v rampouch.

A povrch se zase blíží. Tentokrát zde není žádný okraj kráteru, jen mírně se zvedající plocha posetá drobnými prohlubněmi. Odrážím se pravou nohou - ta se mi utrhlá už pod kolenem. Zvláštní je, že nic necítím. Jenom se mi obzor roztočil před očima. Točím se vlastně sám. Pochopitelně, utržená noha trochu zpomalila let mé dolní polovičky.

Potřetí se blížím k povrchu rukama. Odrážím se oběma. Najednou je nemám, jen z pahýlů pod lokty čouhají zmrzlé výtrysky krve. Ale zase trochu stoupám. Jenže přede mnou se objevuje další horské pásmo. Táhle trochu vlevo je průrva. Jen se k ní dostat!

Není jak. Mírně rotuji, vidím skálu, která se každým

okamžikem nezadržitelně blíží. Při jedné otočce si všímám výrazné oranžové žíly, která šikmo kříží jinak šedivý povrch kamene. Rotace mě obrací zády, možná že už při další otočce si ten zajímavý jev budu moci prohlédnout zblízka.

Ale ne. Udeřil jsem o skálu zády a s výkřikem se probudil.

2.

Kolem mě konejšivě vrní agregáty kosmického tahače, letím si v klidu na kruhové dráze deset kilometrů nad povrchem Měsíce. Už se pode mnou odvalila většina toho nejmarnějšího a nejkrásnějšího měsíčního profilu na nultém poledníku a konečně začnu mít nějakou zajímavou práci. Co jiného se dá dělat při fádním letu, než se trochu prospat? Zdálo se mi asi něco nepříjemného, ale to už je pryč. Písk. „Lagrange 1, Orle třináctko, Martine, prober se. Za chvíli ti to začne. Máš uro delta plus.“

Písk. „Orel na příjmu. Jasňačka, Ivane, hnedle se upravím.“

Hlavně se při kosmickém letu nesmíte odvodnit!, říkali nám hned od prvního jaru na akadémě. Jak si jednou načnete ledviny, už se k samostatné pilotáži nedostanete, a k planetám vás nepustí ani jako cestující. Takže nesmíte zapomínat pít! Ani to druhé.

Vykonal jsem oboje. Pak jsem si vyměnil sáček na vnitřní straně levého stehna, kam je ze suspenzoru odsávána moč. Na základně se běžně recykluje, i ty nové backpacky pro extravehi-kulárku to umějí, ale ve stísněných prostorách pendlu se to neosvědčilo. Nakonec se ukázalo, že je jednodušší dát pro jednoho pilota pár litrů vody navíc, než se mořit s dokonalým recyklátorem, který pro tak malá množství není příliš účinný. Byly kolem toho všelijaké diskuse, technici mávali svými výpočty a grafy, jim se spíš zamlouvala recyklace. Než se jejich šéfovi na jednom vyhlídkovém letu „pokazil“ jeho vynález a on musel celý den procházet pitnou urologickou kúrou.

Se stolicí by to bylo horší, proč si myslíte, že nás ty dva dny mise živí čipy nalepené na kůži břicha? Abychom se neunavovali kousáním a žvejkáním? Uvolňují koncentráty přímo do tělního * oběhu a udržují tak optimální hladinu živin, ale hlavně neexistují žádné zbytky po trávení, ty dva dny bez hajzlíku vydržíme. Při nejhorším by to šlo pustit do plen. Ale utřít ne, poznamenávám pro pořádek. Nestává se to totiž. Po tom klystýru, který dostáváme před každou misí...

Já vím, tohle v info normálně nenajdete. Lidi jsou stejně divní. Klidně se dívají na virteo, kde hrdinům vakuum vysává

oči z důlku, kde jim vetřelci párou břicho na potkání, kde rozprsknutý mozek vymaluje celou kabinu, ale povídání o lidských exkrementech se jim nějak hnusí. Nebo jste někdy viděli ve virtuálu kosmonauta čurat nebo se pokadit? A věřte mi, je to častější než setkání s vetřelcem!

Přelétám Apeniny, už jsem nad Palus Putredinis. Hm, pěkná „bažina hniloby“. Povzbudivý jméno! Tamhle vpravo rozeznávám typický profil Mt. Hadiey, tam někde pod ním u Hadleyovy rýhy je schovaná přistávací oblast Apolla 15. Astroarcheologický park prvního stupně, vstup zakázán! Zapínám pocitové řízení. Vlevo sleduji valy na okraji Archimeda. Takhle z boku poněkud připomínají horské hřebety Šumavy. Vpravo se pohledu otvírá mísa Autolyka. Nahlížím do překrásného Aristilla a už se blížím k monolitu Pitona. Prolétám přímo nad ním.

Ono to není tak dramatické, jak by se mohlo zdát podle rozeklaného stínu na pláni Moře jasu, Piton je vlastně dva a čtvrt kilásku vysoký zbytek starého vnitřního valu toho-

to moře, který dál na severozápadě pokračuje vrcholky Kavkazu. Kdysi snad byl rozeklaný a ostrý, ale miliardy let trpělivého mikrometeorického obrušování a ofukování plyny z větších meteoritů, které se při impaktu vypařily, z něj udělaly spíš Milešovku než Matterhorn. Tedy alespoň ve vrcholové partii, protože celý korpus Pitona má v průměru dvacet pět kilometrů. Takové kupce se jen velmi těžko říká „štit“. Linie jeho hřbetu leží v poledníkovém směru, proto z něj boční Slunce dělá takovou příšeru. Odsud, něco přes sedm a půl kilometru nad jeho vrcholem, vypadá míle, při přeletu pocitovku Jen jemně pohladiv to se nedá vůbec srovnat se škrábanci nad skutečnými *pozem-skými* Alpami! Ty měsíční se hlásí prázdným vrcholem Mont Blancu, ze zálivu nad ním prořezává horský hřbet vpravo hluboká průrva Vallis Alpes zalitá ztuhlou taveninou. Uprostřed tohoto údolí se klikatí úzká, ze Země neviditelná brázda. Za sebou zanechávám jasné pláne Maře Imbrium, chvíli se pouze kochám. V úrovni Deville Cape sleduji vlevo nádherný východní val Plata, za kterým se pohledu skrývá jeho planina i západní okraj, i Svěže pře-svištím podlouhlou nudli Mare Frigoris. Přelétám miskou Timaea a už je tu placatý Bond W. Po chvíli jsem nad Goldschmidtem a už cítím, jak se mi začíná zrychlovat tep. Čtyři sta padesát kilometrů přede mnou, za Byrdem, v kráteru na okraji Pearyho; přímo na severním pólu Měsíce, je pro mne nachystán náklad, který mám vyzvednout.

Desetitunový válcový kontejner, který v sobě skrývá sto tun tekutého vodíku, kyslíku a vody, je připraven na rampě elektromagnetického katapultu.

3.

„Výška deset nula jedna, yé jedna šest set sedmdesát • pět, osa v limitu, minuta do odpalu. Třináctko; potvrď připravenost,“ Písk. „Jo, jsem tady, Jedničko, připravenost potvrzuji.“

Záchytné čelisti prověřeny a otevřeny.“

Kvůli tomuhle tady jsme, kvůli tomuhle nás platěj. Teď mám šedivou rozbrázděnou krajinu Měsíce deset kilometrů nad hlavou, jako bych se potápěl pod ledovou krou někde v Arktidě. Už je tu severní pól, prohlubina na okraji kráteru Peary. Uprostřed ní tubus elektromagnetického děla. Táhle! Míhnu se pod tou lesklou kilometrovou stonožkou, která za deset sekund vyplivne tučné sousto. Za devět.

„Rozjezd, osm, sedm...“ Dvaadvacet gé roztláčuje línou hmotu nákladu, „...v normě, čtyři, tři, dva, jedna, nula, je venku. Vypadá dobře.“ Písk.

Necelých sedmnáct kilometrů za mnou vylétá k nebi

kontejner narvaný sto tunami kyslíku, vodíku a vody. Stoupá od Měsíce, klesá pode mne, pomalu mě dohání.

„Orel třináct, moment, jo, mám ho na radaru, nějak se courá, jedničko, zkoukni mi to.“ Písk.

„Je tam delta vé minus dva metry, jak jsi to poznal?“ Písk.

„To víš, Ivánku, praxe.“ Písk.

„Třináctko, náklad dorazí o tři celá dva sekundy pozdě-

ji, odklon od osy máš dvacet metrů minus ypsilon. Teď už

je to na tobě. Zlom vaz.“ Písk.

„Lagrange jedna, dík za podporu, jako bych ho měl.“ Písk.

Písk písk.

Po minutě už ji vidím, lesklou tučnou konzervu na poza-

dí černého nebe. Už je o pět set metrů výš než já, tedy pode mnou, stále ještě o něco rychlejší. Zpomaluje, ale přesto mne předhání. Tak, teď jak jsme se to učili. Pravičkou kvedlám kniplem, levá spouští řídicí trysky na půl plynu. Před oči se mi promítá několik skrínů, na tom hlavním mám teď prostorovou síť křivek, která zachycuje můj příš-

tí úlovek. Spouštím se dolů od Měsíce a vrhám se na cíl. Trochu vlevo, vlevo, ták, dobrý. Na dvou stech metrech škrtím palivo na minimum, na sto padesáti ho típnu. Dál letím setrvačností.

Padesát metrů, kontra! Třicet metrů, lego. Trysky stop. Zapínám elektromagnety. Pomalu, jako loď do zdymadla, se přibližuje napůl osvětlený válec kontejneru. Na posledním metru neznatelně zrychluje. Drc. Už ho drží magnety, Cvak,

drapáky ho obejmuly. Vypnout magnety. Mám ho!

„Mám ho!“ Spojují se konstrukční prvky. Propojují se kontakty, potrubí. Spolu s nákladem tvoříme kompaktní celek. Ted' se ještě vytáhnout ze suborbitu.

"Spouštím hlavní."

A na plný pecky. Motory nasávají z nákladu, s vlastními zásobami bychom to nezvládli. Pendl zabral jako kůň od těžkého vozu. Pomalu dotahujeme ztrátu rychlosti, už nejsme hbitá stíhačka, ale přetížený bombardér. Soulodí se chvěje, jako bych sjížděl na horském kole černou sjezdovku na Dachsteinu. Na hlavní skřín jsem si hodil výslednici. Trajektorie se už vyšplhala nad červenou. Fajn, ještě chvíli. Stop.

Ted' se ženu po stoupající půlelipse. Čtyřicet stupňů za jižním pólem, na úrovni Magina, budu mít výšku sto kilometrů, Tam to zas nakopnu, dotáhnou do stovky i pericentrum, ještě jednou přeletím severní pól a za odvratem naposled ryc! - a potom hurá k Lagrangi.

Písk. „Lagrange jedna. Třináctko, potvrzujeme trajektorii podle letového plánu. Nezapomeň si dát minerálku na oslavu.“

„Ivánku, počkej, až dorazím. To budou jiný bublinky! Jo, náklad je o půl promile těžší, proto se to trochu zpomalilo. Sakra, domluvte těm horníkům, že nemusejí pořád překračovat plán! Ještě mi tam namístě] půl promile navíc a seknu jim s tím vo Šutrák!“ Písk.

„Lagrange, Martine, vyřídím. Ale trochu mírněji. Mají povolenou odchylku dvě promile, však víš.“ Písk.

„No jo, pořád. Ale zmákli jsme to, hochu. Dík za dohled.“

„Lagrange jedna, odpoj pocitovku, za chvíli přecházíš na fársajd, nashle nad jižním pólem.“ Písk.

„Jasňačka. Orel třináct, konec.“ Písk.

Písk, písk písk.

Uf, tak to mám zase za sebou. Ted' se mi to vytahuje, ale při záchyty mám vždycky trochu svrbění v oblasti dolní páteře. Náklad, který vyplivne elektromagnetický katapult, by při nezachycení skončil v dopadové oblasti uprostřed odvratu. Jenže když se pendl jako mořský orel snese na svou kořist a úspěšně ji zachytí, získá samozřejmě stejnou trajektorii. Vytáhnout nad hladinu, nulového levlu. ho může jen hlavní motor: Já vím, ještě nikdy neselhal, ale kdyby nezapálil, tak by se na Měsíci objevil nový kráter, nejspíš se jménem Martin. A to bych teda nerad.

4.

Písk.

„Orel třináct, tady Lagrange jedna. Potvrzujeme přímou dohlednost. Výstup ze zákrytu v normě. Plánovaná trajektorie dodržena. Připravenost k Té Ó Í čtyři plus čtrnáct minut.“

Slyšet takový oficiální hlas od Ivana, to je tedy unikátní zážitek.

„Jedničko, o co jde? Ehm, Orel třináct, level sedmdesát pět nula, potvrzuji připravenost k zážehu.“ Písk.

Tady něco nehraje. Měsíc už je hluboko pode mnou, mám výšku 75 kilometrů, stále stoupám a ještě čtvrthodinku budu.. Jsem za odvratem, na úrovni Wiecherta, ale Slunce i Země už vyšly. Ted' mě čeká jenom nákop na kruhový orbit a potom finální zážeh za odvratem a jedem domů!

„Tentokrát budete postupovat podle ručního režimu.“ Písk.

Ještě mi snad bude vykat, ne? Možná má za zády nějakou, šajbu, která mohla přiletět v meziorbitálním člunu, na inspekci, co já vím. Když oficiálně, tak oficiálně.

„Lagrange jedna, tady Orel třináct. Přepínám na ruční provoz. Druhotná kontrola agregátu. Tlak v palivových člancích... v normě. Baterie... v normě. Napětíové okruhy A, B, C... v normě. Inerciální plošina... v pořádku. Tlak dusíku v čerpadlech... v pořádku.“ Tahle nekonečná litanie je opravdu otravná. Nemám čas, abych se kochal pohledem na modrobílou Zemi, která trpělivě šplhá výš a výš nad horizont Měsíce.

Ano, ano, „východ Země nad Měsícem“, jak dramaticky oznamovaly titulky k fotkám z Apolla 8 v rodinných magazínech zlatých let šedesátých. A pak si všichni jejich čtenáři mysleli, že nad Měsícem skutečně vychází Země. Jo, když jste na oběžné dráze. Jinak rejduje nad středem přivrácené části. Když už něco vychází, tak Slunce, ale děsně pomalu. Na povrchu slarouše Měsíce.

Zatím jsem nepozorovaně přeletěl jižní pól. No, už bude konec s modlitbičkou. „Úchyty nákladu... v pořádku.“ Ten se mi neutrhne, Ivánku, neboj. „Připravenost k zážehu. TOI+4 za devět minut. Tak co se děje?“ Písk.

„Vypadá to, že ses spojil až příliš dokonale. Podle našich měření tam máš někde svod. Asi se drapáky s kontejnerem někde vakuově svařily.“

A jéje. Zopakovali jsme si fyzikální pokus na úrovni třetí obecné. Hladké kovové plochy ve vakuu si vyměnily atomy a spojily se do jednoduté kovové mřížky. Nevěřil bych, že je toho možné dosáhnout kdekoli mimo extra experimentální podmínky. Jak je vidět, jde to.

To znamená, že u Lagrange budu muset tvrdnout, dokud mi kontejner neodbrousej. Teprve pak mohu zadokovat. Možná to nevíte, ale naše pekáče vlastně nemají ani vlastní stykací zařízení. Po příletu k Lagrange nejdříve svěříme plný kontejner místním manipulačním robotům. Prázdný pendl zadokujeme přídí s pilotní kabinou rovnou do přechodového modulu. Počkáme, až za náma zacvak-nou dveře a vyrovná se tlak. Teprve pak odsouváme průhledový kryt a vylezáme ze sedačky.

Kdyby byla nějaká potíž při stykovce, musíme přestoupit venkem. Ne, že by to nešlo, ale raději vycházím v kompletním sněhuláku. Takový skafandr je vlastně miniaturní nezávislá kosmická loď, dokonce i s vlastními raketovými motorky. Jenže na pendlu je nemáme, to bychom se do našich penálů už fakt nevešli. Naše kombinéza má cirkulující chladivo i přilbu, ochrání nás aktivním tlakováním před vakuem, podchlazením i přehřátím, ovšem jen tak na hodinu. Tu hodinu zaručuje bezpečně, vydrží prý až dvě. Teda trénovali jsme to, ale žádný blaho to není! A ve volném prostoru dvě hodiny - to je tak akorát na rozloučení s milenkama, jak říkají velký kluci.

No, nanejvýš si na Lagrange při přestupu pobytu venku tak pět minut, to se dá přežít. Přežít se dají nakonec i ty dvě hodiny, přinejhorším. Ještě to nikdo nezkoušel.

„Orel, třináctka. Co se dá dělat. Nějak to zmáknem. TOI plus za pět minut. Ted' to nevyřešíme.“ Písk.

„Martine, držíme ti palce.“ Písk. ,

„Já si je držím sám.“ Písk.

Písk, písk.

5.

Do zážehu zbývá pár minut, všechna světýlka svítí, jak mají, skríny matně mlží. Nemá smysl se trápit, co bude u Lagrange. Zatím si užívám pohledu, který přímo vidělo jen pár desítek lidí. Už mám výšku 95 kilometrů, konečně pořádný rozhled! Vlevo nahlížím do rozsáhlého kráteru Clavius s krásnými druhotnými krátery v okrajovém valu. Jeho ploché dno je ozdobeno také několika menšími krátery. Asymetricky umístěné centrální vrcholky připomínají skalnatý ostrov někde v Peloponésském moři. Protilehlý svah kráteru se už skrývá do šedého stínu svého okraje. Není to úplná černá, rozsvětlují ji odrazy z členitého měsíčního reliéfu i modravý svit Země.

Mrknu vpravo k terminátoru na změt' kráterů na náhor-ní plošině. Mladé menší krátery vyhlížejí jako gigantické důlky na kuličky s mírně vystupujícími okraji. Tamhle je šlápotá obří nohy, její vzdálenější strmý sráz ostře svítí v bočním zapadajícím slunci, dno se už schovává do kontrastu tmy. Vidím starý mělký kráter s náznakem středového vrcholu, překrytý spoustou menších kráteků. Prohlížím si rozházené nízké horské hřebeny, u kterých už nelze rozeznat, že kdysi bývaly okraji jednoho obřího kráteru. Měsíc je stejně hezčí takhle shora než ze samého povrchu, kde je horizont jen pár kilometrů daleko, lépe řečeno dva a půl kilometru, tedy vzdálený pouhou polovičku pozemského.

Takže tak to vypadá na povrchu měsíčního „maře“, jak ho znám ze slavného virtea „Velký krok pro lidstvo“. Scenáristi samozřejmě museli přimyslet nějaké neexistující psychologické problémy, protože ty technické by pro normální diváky nebyly moc vzrušující. Ale měsíční scény byly prostě fantastické - však se taky natáčely v reálu, jen pár kilometrů od skutečného místa přistání tehdejšího Orla.

No jo, na Měsíci jsem nebyl, jeho povrch znám jen z virtea. Pendleři to nepotřebují. Natož Mars! Naopak - Mars potřebuje pendlery.

Byla to sláva vloni v srpnu na božídarském letišti u Milovic. Stáli tam vykulení nováčci a salutovali nám, prvním třiceti absolventům akademie. Profesor Karl Poggensee z ESA vzletně hovořil o naší cestě ke hvězdám. Jak rozšiřujeme tyhle horizonty lidského poznání a životního prostoru. Jak jsme se doposud pokrývali potem a odted' to bude i slávou...

Ble ble ble. Samozřejmě že hlavními hvězdami byla budoucí posádka planetoletu k Marsu. Samozřejmě že přeprava paliva ze severního pólu Měsíce k Lagrange je pouze pustou otročinou, na kterou stačí naše tříletá bakalářská příprava v Mladé. Ale já to těm holkám nezávidím a děsně jim to přeju. Postupují do další specializované tříleté přípravy. Až skončí, budou už všechny vehikly postaveny, palivo pro jejich pionýrský let bude připraveno jak v nádržích Columbie, tak na oběžné dráze Marsu i na jeho povrchu.

Jo, k letu na Mars se bude na Maltě a v blízkých afrických pouštích připravovat patnáct dívek - nakonec z nich sestaví trojici pětičlenných čistě ženských posádek Dvě záložní a jednu Mávni. Ano, poletí holky.

Inteligentní a citově stálé, mladé a přesto emočně vyzrálé, fyzicky zdatné a odolné vůči stresu. A bolesti, což se už moc nerozvádí. Ani to, že malé a křehké dívky spotřebují také málo potravin, méně paliva i kyslíku a stačí jim i méně prostora. Všechna ta „public relations“ o nové a krásnější tváři kosmonautiky, stejně jako feministické žvásty o nadřazenosti ženské rasy, jsou jen kouřovou clonou, která zakrývá, že samozřejmě - a správně! - rozhoduje především ekonomika mise.

Patnáct absolventů se připravuje na Mars, pět pro pozemní řídicí středisko, dva pro koordinaci projektu Mars, jeden zůstává v Mladé jako instruktor. Dva kolegové byli nakonec vyřazeni. Těsně po závěrečných oslavách se strašně zkouřili

a potom psali vymačkanou zubní pastou posměšná hesla na dveře profesorských ložnic. Omylem přitom vystříkli z tuby pastu do oka pana Poggensee, když vyhlížel ze svých dveří, co se to děje. Bohužel, poblíž se vyskytovala reportérka NTC. Z klukoviny se stal mediální skandál a oba absolventi dostali zaracha, alespoň na čas. Ale nejhůř dopadl jeden docela nadějný šprt - na žádost rodiny se dal na politiku a kandiduje do Evropského parlamentu.

A tak na pendlerskou otročinu jsme zůstali nakonec jen čtyři! Snad za rok nastoupí další absolventi a už to nebude takový záhul. Ale zdá se mi, že Měsíc zůstane mou koulí na noze už navždycky. Až postaví další planetolety, kterými budou na dlouhodobé pobyty na Mars létat už muži, až se později budou připravovat další lety, třeba k měsícům Jupitera nebo na orbit kolem Venuše, až se bude prozkoumávat: Merkur, bude samozřejmě potřeba dalšího paliva. Kdo s ním bude létat? No samozřejmě staří zkušení pend-leři. Zapomeňte na Mars!

K zabezpečení jediného letu na Mars a zpět je zapotřebí pět set dodávek z Měsíce na stanici Lagrange 1. Pak přijdou další mise. První let s měsíčním nákladem byl zajímavý. Ale až bude třístý? Tisící? Uvidíme. Zatím letím teprve počtvrté a Měsíc se mi stále líbí - i z výšky. Málokdo ho dovede vychutnat jako já.

A už je přede mnou Maginus, konec vychutnávání. Doplzil jsem se na vršek půlelipsy do téměř stokilometrové výšky.

6.

„Level devadesát devět, čárka devět, TOI plus za patnáct sekund. Jdeme na to!“ Písk.

Teď je potřeba trochu zatopit pod kotlem, nebo se zase povalím dolů, rychleji a rychleji.

Písk. „Lagrange pro Orla. Třináctko, zlom vaz.“ Písk.

„Palivová čerpadla spuštěna, pět, čtyři, tři, dva, TOI nula, zážeh-kurva!“

Cvak páčkou, ale zážeh se nedostavil. Zato potměněla všechna světla. Naskočil nouzový zdroj.

„Čerpadla běží, nouzový zdroj v normě, řešet startu!“ Písk.

Cvak. Hovno! Jenom světla pohasla. „Mám problém.“

Písk. „Martine, máš tam někde zkrat, už nespouštěj ten hlavní motor! Zkus raději odhodit kontejner!“

Rady, rady. Teď se ukaž, Martínku, jakej ses kosmonaut! Sem s pákou katapultu. Zatáhnout a... Místo osvobozujícího odpichu po odhazu kontejneru jenom někde v konstrukci temně luplo. No jo, ten zkurvenej svar. Když se má něco posrat, tak tedy už parádně. Koutkem oka jsem zahlédl předpokládanou trajektorii. Míří těsně pod červenou!

Písk písk. „Hagar Qim pro Orla 13.“

Á, službu má Ruth, hvězda ročníku. Tak se do toho vložilo pozemní středisko na Maltě. No pochlubte se, copak jste vymysleli.

„Martine, klid. Postupuj podle mých instrukcí. Nejdřív pusť všechny pomocné a orientační trysky do ix plus.“ Písk.

Pomocné trysky s dusíkem jsou prima, ale tuhle těžkou krávu moc nerozpohybují. No ale spustíme je všechny tím správným směrem.

„Ahoj, Hagar Qim, slyším tě, Ruth. Orel třináct, orientační trysky spuštěny.“ Písk.

To máme tak na minutu plného tahu, ale dráha se nějak nechce zvedat. Kampak mi leze? Odlehlejší úbočí kráteru Rozhdestvensky. Nebo až vrchovina za ním? Ono je to jedno, kde dám sbohem... Sakriš! Sakriš sakriš!!!

Písk. „Martine, zachovej klid. Pracuje se na tom. Jak ti sedí kombinéza?“

„Ta je v pořádku, jo teda, myslíš, že budu lízt ven?“ Písk.

„Časem. Máš bezpečnostní lanko SL 100?“

Tenké lanko, dlouhé celých sto metrů. „Hm, jo, je tady.“ Písk.

Mírný tah orientačních motorků ustal.

„Hele, Hagar Qim, mám ve jeden kilometr, čárka pět set padesát za sekundu a měl bych mít rychlost nejmíň jedna pět set devadesát.“ Písk?

Zkurvenejch čtyřicet metrů za sekundu mi schází, abych jen líznul horizont Měsíce v kladné výšce. Záporná výška, to je ale blbost. To bude jen děsná rána a pěkná díra dvě stě kiláků za severním pólem! Aspoň budou mít ze základny zajímavou procházku k pomníčku u čerstvého kráteru.

V tyhle rychlosti se nevypařím, jen se rozplácnu jako žába, nejsem křemíkovoplastickej kontejner. Za třicet osm minut! Sakra, takhle blbě... Snad Ruth na něco přijde. Ale na co by tak asi mohla. Teda fakt je, že většina terminál-ních incidentů proběhla během sekund, maximálně minut. Když člověk vydržel dýl, tak už se to nějak Vyvrátilo. Třicet osm minut - no, uvidíme. Vlastně třicet sedm padesát.

Písk. Už je to tady!

„Martine, teď poslouchej a dělej, co ti řeknu. Nejdřív si zapni topení a cirkulaci v kombinéze na max, sklapni helmu,

natlakuj se a uvolni nanoglobule s kyslíkem.“

Á, je to tady, polezeme ven. Pořádně si zapni vařák, vomotej se šálou a nasad' si beranici. Dopřede! Že bychom šli odstranit vakuový svar? Ne, nemyslet, dělat! Cvak, cvak! Ještě si dovolím poslední nádech.

„Runarider! Runarider!! Runarider!!!“ Do krve se postupně uvolňuje kyslík z nanoglobulí v krevním řečišti, jiné globule začaly lapat oxid uhlíku ve vlasečnicích plic. Kombinézy nemají „back packy“, musí nám vydržet kyslík uložený pomocí nanotechnologie ve vlastní krvi. Měl by vystačit až na čtyři hodiny. Jak se naučíte nedejchat, tak to jde.

„Huvouněno, zhathopeno, ciukuhuju.“ Mluvení při nedejchání je dost srandovní.

Lepší se mi nálada. Ve stresu jsem skoro zapomněl na lunární modul, který je na stanici Severní pól M trvale připraven k záchranné misi. Teď konečně najde uplatnění. Jen jestli to stihne. Kráter Walter, nad kterým právě prolétám, je malinko větší, než by měl být No jo, výška osmdesát pět kilásků, držte si klobouky, pojedeme z kopce. Za třicet pět minut budu nad severním pólem v nějakých dvanácti stech metrech, to je kurevsky málo. Zbude maximálně minuta na moje zachycení, při obejití bezpečnostních předpisů. A ještě mě v tom kvalitě můžou ožehnout raketovým motorem. Pokud vůbec povolí start na orbitu na dotek od povrchu... Hemajs!

Písk. „Teď se přicvakni tím lankem. Nasad' si termoru-kavice. Dehermetizuj kabinu.“ Jo, a klapky si zavaž pod bradu, rukávy a válenky-si pořádně převaz provázkem, protože s vakuem nejsou žádný špásy.

Raz, dva, tři, čtyři. „Pvovedeno!“

„Přepoj fono na svůj osobní zdroj. Odpoj všechny konektory kombinézy - vzduch, vodu, data i elektro.“ Písk.

Odpojuji se od všech zdrojů]

Písk. „Otevři poklop a vylez na hřbet nosiče.“

Cvak. Přepínám napájení vysílačky. Cvak, odklápím bublinu kabiny. Lezu ven - a už to mám. Vzpomněl jsem si na jednu měsíční povídku Arthura C. Clarka. To je ale paradox, vždyť ten přesně takovouhle situaci popisuje! A tam se ten hoch zachránil. Juchej! Stačí jen vyskočit ve směru letu, vyšší rychlost mě vynese výš a budu zachráněn! Clarke teda tvrdil, že záleží na rychlosti odrazu, ne na směru - no to se teda pan astronom parádně mýlil. Naschvál jsem si jednou o víkendu ještě v Mladé cvičně projel různé varianty - jen jedna je správná - musí se vyskočit dopředu, jako při odpichu z nižší dráhy Hohmanovy půlelipsy. Úplně to před sebou vidím jako nějaký graf! Ta moje intuice v chápání nebeské mechaniky je fakt skvělá!

Písk. „Nic si nevymýšlej, Martine, jen poslouchej! Jsi přicvaknutý za karabinky na obou koncích - jeden k lodi a druhý ke kombinéze?“

„Jhasně, ha hned skháču dhopfedu!“

Písk. „Nic takového! Odraz se nahoru, od Měsíce! Hele, já se na tu povídku, cos mi o ni vykládal, pamatuju, ale matematický rozbor nám teď dal lepší variantu! Skok dopředu tě nezachrání!“

Nezachrání, nezachrání, takovejch dobrejch devět kilásků v hodině,... ani ne tři metry za sekundu, to je opravdu na hovno, já potřebuju čtyřicet metrů, aspoň, to teda neusko-čím... Chvilková naděje pohasíná. Písk, písk.

„Martine, nezáleží na rychlosti, ale na směru. Musíš skákat od Měsíce a být přivázán lanem! Věř mně a naší analýze, ne nějakému Clarkovi!“

No co mi zbývá. Nic to není, je to jenom jako skočit ze stavidla pod hladinu rybníka. Dech už jsem zatajil...

Hop!

A letím. Zvedám se nahoru. Lano se líně odvíjí. Pode mnou se vzdaluje nosič Orel 13, drápy zaťaté do obrovské leklé ryby kontejneru. Už jsem nad okrajem Maře Nubia, začíná pode mnou defilovat královská trojice kráterů Arzachel, Alphonsus, Ptolemaeus. Tuk! Lano se natáhlo -a docela jistě cítím, jak mě táhne dolů a trochu dopředu. Hotovej žralok na háčku! To je teda povedená záchrana. Tamhle někam sebou práskl Ranger 9, kam mě táhne tahle obluda?

Písk. „Už se ti lano napnulo? Opravdu na fest?“

„Sakva, tháhne mhe to dohů, to theda nhevírn, jakh sem si phomoh!“ Písk. Písk.

„Martine, pomohl, pomohl, teď uvolni karabinku a my se podíváme na radar, jak na tom budeš, ale mělo by to být dobrý.“

Když uvolnit, tak uvolnit. Cvak. Náhle mě to vymrští nahoru, začal jsem mírně rotovat kolem podélné osy. Kdo tohle nezkusí, není opravdovej astronaut, vzpomínám na hlášku staříckého profesora Evanse. Jsem osamělý v prostoru, pěkná pičovina, takhle zmrvená EVA?

Chvilku vidím placku Měsíce s odplouvajícím soulo-dím, pak zase vzdálenou modrou Zemi. Tam je Ruth., babička, máma, táta, prosluněná pláž u lesního rybníka Jiváku, vlastně ten je teď nejspíš zamrzlej... No, to už mě trápit nemusí. Abycli si začal chystat nějaká vzosná poslední slova. Něco neuhňavého, co se dá tesat do pomníku. „Do prdele se zasraným Měsícem!“ Nebo „písk, písk!“

Ale počkat, co jsme se to učili o stabilizaci umělých kos
mických těles gradientem gravitace? No jasně. Připoután
lanem jsem s Orelm 13 i jeho nákladem tvořil jediné sto
metrů dlouhé těleso. Když jsme se rozdělili, stal jsem se
samostatnou družicí Měsíce - ale na oběžné dráze o sto
metrů vyšší. Na té mám vyšší úhlovou rychlost i vyšší
absolutní rychlost, než bych potřeboval - je tu i nižší gra
vitace. Pocit, že mě táhne padající těleso dolů byl způsoben
dvojicí sil, která napnula to lano. Takhle se stabilizovaly
první telekomunikační družice Země. Orel mne táhl dolů,
já jeho nahoru. A pak lup! Okradl jsem Orla o trošičku
energie. O kolik mám vyšší rychlost? Šmátrám po hodin
kách, vyvolávám graf, ne, nějak mi v termorukavicích
nejde...

„Hagau Qim, Vhuth, o kholikh mhám hvětší vychvost ha téhve dváže?“ O kolik víc, než musím? Protivné huhňá-ní!

Písk. „Moment.“

Napadlo mne, jestlipak mají jíváctí kapři, tam kousek od naší studentské ubytovny v Mladé, jestli mají postavený větrník, který by jim vykroužil díru v zamrzající hladině? Jestli se k ní mohou chodit napít kyslíku. Nebo jestli se dusí pod ledem.

Písk. „Spočítali jsme to na plus čtyřicet osm metrů za sekundu a máš reálně... moment... padesát metrů v rychlosti navíc, stometrové převýšení plus mínus dvacet metrů, jsi nad, teda nad nejvyššíma vrškama. Už to vypadalo na míň. Ach, Martine!“

„Vovel, hvlast'hně Mautin, slyhším. Tedha Vhuth, tha mhathika mha pfeci hjenom nheco dho shebhe!“ Písk. Písk písk.

„Tady Lagrange jedna, Ivan. Za dvacet pět minut jsi nad pólem. Vyzvedne si tě osobně pan Moore.“ Písk.

„Žhe se thesím. Vhuth? Si tam?“

Písk, písk. „Hagar Qim, slyším.“

„Zhamhlouvhám shi hu thebhe rhandhe.“

Ted' si mě stáhnou na Měsíc, to je podle záchranného protokolu, na Zem se dostanu nejdřív za týden. Ale to Ruth huhňat nebudu - stejně to ví.

„Chviuku tham na mě phočkhej. Hahoj, hahoj!“

Písk. „Já počkám, miláčku.“ Písk, pís^

No teda! Že jsem se neodvážil dřív! Tři roky studia mohly vypadat docela jinak! Snad to nemonitorovaly ty hyeny z NTC. Ale co. Ted' mám jiný starosti. Zatím nejsem doma a začíná to zást. A to jsem ještě nevletěl do stínu Měsíce. Ale Moore je machr, ten to zvládne.

Napínám svaly na nohách i pažích, abych zahnal nepříjemnou zimu, která se pomalu začíná zakusovat pod kombinézu. To se dá vydržet, v Antarktidě bylo hůř. Nepřemýšlím, spočívám jako na obrovském, pomalu se otáčejícím kolotoči. V ostrém bočním slunečním svitu v hloubce nad Měsícem mi z očí mizí opuštěný Orel, smol-natá třináctka. Žhoucí modrobílá lampa Země s hvězdičkou Lagrange uprostřed měkce zapadá za obzor.

Měsíční povrch se stále blíží a zrychluje, jako v nějakém snu. Jestlipak to dobře spočítali. Jak by asi dopadlo otření se o Měsíc v téhle rychlosti? No snad to nebudu muset vyzkoušet na vlastní kůži...

Ted' mi připadá, že padám kolem vysokánské zdi s kruhovými okny kráterů. Na jejich dnech se začíná rozlévat tma, ve které blikla jiskřička. Blikla, a jako vzdálená prs-kavka začíná pomalu stoupat na moji orbitu.

7.

Stále jsem čekal, až se rozžehne oheň dopadu Orla. Nic. Věřili byste, že opuštěný pendl i s potvorným kontejnerem se po těsném průletu nad nějakým pohořím trošku zrychlil, protřel se někde průsmykem a přešel v „levlu“ nula přes obzor?

Orel 13 i se svým nákladem se roztrhl až při příštím obletu Měsíce.